

Απόψεις για το βιβλίο

Χωρίς να κινδυνεύω να κατηγορηθώ για διατύπωση λεκτικών υπερβολών, θα κατατάξω το πόνημα της Αντωνίας Χαρίση στη χορεία των σπουδαίων ιστορικών έργων. Η ροή του λόγου, σε συνδυασμό με την απόλυτη γνώση του θέματος το οποίο πραγματεύεται η συγγραφέας, προσδίδουν σ' αυτό ιδιαίτερη βαρύτητα. Ένα άλλο γεγονός το οποίο εκπλήσσει ευχάριστα τον αναγνώστη αυτού του βιβλίου είναι η μεθοδολογία η οποία ακολουθήθηκε για τη συγγραφή αυτού του έργου.

Η συγγραφέας, πέραν του κυρίου θέματος, θεώρησε αναγκαία και την παράθεση επαρκών ιστορικών ενημερωτικών στοιχείων, απαραίτητων για την πλήρη κατανόηση των συνθηκών που επικρατούσαν κατά την περίοδο της κατοχής της χώρας μας από τα στρατεύματα του Άξονα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο αναγνώστης γίνεται κοινωνός όλων των παραπλήσιων με το κυρίως θέμα ιστορικών πληροφοριών και αποκτά τη δυνατότητα διαμόρφωσης πλήρους σφαιρικής εικόνας για τα γεγονότα της προαναφερθείσας περιόδου.

Ο κεντρικός ήρωας του έργου, ο Κωνσταντίνος Κολλίντζας, με καταγωγή από τη Βλαχέρνα Αρκαδίας, είναι ο θρυλικός «Κολοκοτρώνης», Διοικητής του 2^{ου} Τάγματος του 16^{ου} Συντάγματος ΕΛΑΣ Βερμίου, που υπαγόταν στη δύναμη της 10^{ης} Μεραρχίας. Η δράση του ήταν πολυσχιδής. Θεωρώ σκόπιμο να προβώ σε συνοπτική αναφορά του περιεχομένου του βιβλίου της Αντωνίας Χαρίση για την ειδικότερη προσέγγιση του θέματος. Η συνολική ύλη του διαιρείται σε τέσσερα κεφάλαια. Ειδικότερα:

Κεφάλαιο 1^ο

Αφορά στο ιστορικό πλαίσιο που εμπεριέχει την ιταλο-γερμανική επίθεση στη Ελλάδα και στην «Ελληνική πολιτεία» κατά την Κατοχή.

Κεφάλαιο 2^ο

Αφορά γενικά στο αντάρτικο και στις εμφύλιες συγκρούσεις, στη συγκρότηση και δράση του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, στις εθνικές αντιστασιακές οργανώσεις και στα Τάγματα Ασφαλείας και τη δράση τους.

Κεφάλαιο 3^ο

Αφορά γενικά στον Κωνσταντίνο Κολλίντζα, τον θρυλικό Καπετάν Κολοκοτρώνη. Γίνεται ειδική αναφορά στο πρόσωπό του, στη συγκρότηση των πρώτων ανταρτικών ομάδων στο Βέρμιο, στη συμβολή του στην ένοπλη αντίσταση κατά των Γερμανών και των ντόπιων συνεργατών τους, στις πρώτες προσπάθειες ένοπλης αντίστασης, στην κατάληψη της Νάουσας τον Μάρτιο του 1943, στους Έλληνες Εβραίους που υπηρετούσαν στο Τάγμα του Κολλίντζα, στη σύμπτυξη του ΕΛΑΣ

Βερμίου στο Σινιάτσικο τον Απρίλιο του 1943, στη δράση του 16^{ου} Συντάγματος ΕΛΑΣ Βερμίου, στη δράση του Κολλίντζα το φθινόπωρο του 1943, στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των Γερμανών στο Βέρμιο και στη βόρεια Πίνδο, στην επιχείρηση «Κιβωτός του Νώε» τον Αύγουστο του 1944, στην απελευθέρωση της Νάουσας και στη μάχη του Σταυρού.

Κεφάλαιο 4^ο

Αφορά στις πολεμικές επιχειρήσεις οι οποίες συνεχίζονται με την απελευθέρωση της Έδεσσας, της Βέροιας και της Θεσσαλονίκης, με τη μάχη του Κιλκίς και τα Δεκεμβριανά. Ακολουθεί η Συμφωνία της Βάρκιζας και η περίοδος της Λευκής τρομοκρατίας.

Το περιεχόμενο του βιβλίου με συγκίνησε ιδιαίτερα, γιατί από παιδί έχω προσωπικά βιώματα από την κατοχική περίοδο. Διατρέχω ήδη το 92^ο έτος της ηλικίας μου και διατηρώ ζωντανές αναμνήσεις από την κήρυξη του Ελληνοϊταλικού Πολέμου και την αντίσταση της συντριπτικής πλειονότητας του ελληνικού λαού κατά των κατακτητών και των ντόπιων συνεργατών τους μέσα από τις τάξεις του ΕΛΑΣ για την απελευθέρωση της χώρας. Είμαι υπερήφανος για την προσωπική μου συμβολή στην ΕΑΜική εθνική αντίσταση, ως Διμοιρίτης Αετόπουλων αρχικά και ως ΕΠΟΝίτης στη συνέχεια. Μάλιστα, σε ηλικία 12 ετών τότε, ως Αετόπουλο και με εντολή της ΕΠΟΝ του Λαππείου Οκταταξίου Γυμνασίου Νάουσας, συμμετείχα με τη Διμοιρία μου στην κηδεία του Κωνσταντίνου Κολλίντζα, που είχε τραυματισθεί θανάσιμα στη μάχη του Σταυρού με τους Γερμανούς.

Κλείνοντας, συνιστώ ανεπιφύλακτα το βιβλίο της Αντωνίας Χαρίση σε κάθε φιλόστορα αναγνώστη. Θα αποτελέσει κόσμημα για τη βιβλιοθήκη του.

Στέργιος Σπυρ. Αποστόλου
Ιστορικός ερευνητής – Συγγραφέας

Νάουσα 2023